

*Лисодед О. В.,
кандидат юридичних наук, доцент,
декан вечірнього факультету
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого*

ОБМЕЖЕННЯ ВОЛІ, АРЕШТ ТА ПЕНІТЕНЦІАРНИЙ ПРОБАЦІЙНИЙ АРЕШТ

Анотація. У статті на прикладі виконання таких видів кримінальних покарань, як обмеження волі та арешт, розглядається доцільність запровадження у проєкті нового Кримінального кодексу України нового кримінально-правового засобу – пенітенціарного пробаційного арешту, який визначається як часткова ізоляція особи від суспільства шляхом перебування у пенітенціарній установі у вихідні, святкові дні та/або у нічний час у будні дні.

Зазначається, що обмеження волі і арешт, які свого часу були заявлені як нові види кримінальних покарань за чинним Кримінальним кодексом України, за фактом їх виконання і відбування перетворилися у різновиди позбавлення волі на певний строк: обмеження волі – у полегшене позбавлення волі на певний строк; арешт – у привілейоване короткострокове позбавлення волі. Акцентується увага на тому, що виправні центри як установи виконання покарання територіально й організаційно не відрізняються від колоній мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання, а порядок і умови виконання і відбування кримінального покарання у вигляді обмеження волі у виправних центрах нічим не відрізняється від порядку і умов виконання покарання у вигляді позбавлення волі на певний строк у колоніях мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання; порядок і умови виконання та відбування кримінального покарання у вигляді арешту є досить схожими на порядок і умови виконання та відбування покарання у вигляді позбавлення волі на певний строк у тюрмі. Вказується на скасування найближчим часом цих видів кримінальних покарань у зв'язку з ініціативою Міністерства юстиції України щодо запровадження нового виду кримінального покарання – пробаційного нагляду – та ліквідацію виправних центрів як установ виконання покарань. Зазначається, що арештні дома як установи для виконання і відбування покарання у вигляді арешту так і не були створені. Піддається критиці використання терміна «пенітенціарний» та «пенітенціарні установи» для відбування пенітенціарного пробаційного арешту та можливість їх створення найближчим часом.

Робиться висновок про те, що покарання, пов'язане з ізоляцією засудженого від суспільства, як найбільш суворе покарання повинно бути у Кримінальному кодексі України одне, незалежно від того, як воно буде називатися: позбавлення волі чи позбавлення свободи, обмеження волі чи обмеження свободи, просто ув'язнення чи тюрмне ув'язнення. Інші види покарання повинні бути йому альтернативними. Ізоляція засудженого не повинна бути за межами кримінального покарання, як це пропонується у разі пенітенціарного пробаційного арешту. Констатується, що запровадження пенітенціарного пробаційного арешту навіть як засобу пробації на сучасному етапі розвитку нашої держави і суспільства є недоцільним.

Ключові слова: кримінальні покарання, ізоляція, обмеження волі, арешт, виправні центри, арештні дома, пробація, пенітенціарний пробаційний арешт.

Постановка проблеми. Відповідно до Указу Президента України від 7 серпня 2019 р. № 584/2019 «Питання Комісії з питань правової реформи» [1], у складі вказаної комісії була створена робоча група з питань розвитку кримінального права, яка розпочала розроблення проєкту нового Кримінального кодексу України (далі – КК України). Робоча група підготувала проєкт Загальної частини та окремих розділів Особливої частини КК України і винесла їх на обговорення юридичної громадськості [2].

Проєкт Загальної частини КК України містить чимало новел, у тому числі і включення пробації разом із покаранням до кримінально-правових засобів. Пробація визначається як сукупність контрольних, реінтеграційних та наглядових засобів, що передбачають обмеження у реалізації прав чи свобод людини та застосовуються до особи, засудженої обвинувальним вироком суду за вчинення злочину, з метою забезпечення суспільства та спонукання цієї особи до правослухняної поведінки (ст. 3.4.1). Не втручаючись у дискусію щодо правильності чи необхідності включення інституту пробації до КК України, зазначимо, що серед наглядових засобів пробації пропонується запровадити і такий засіб, як пробаційний арешт (ст. 3.4.7).

Мета статті – на прикладі виконання таких видів кримінальних покарань, як обмеження волі та арешт, звернути увагу на недоцільність запровадження такого засобу, як пенітенціарний пробаційний арешт, у КК України.

Виклад основного матеріалу. Однією із новел КК України 2001 р. було доповнення існуючої на той час системи кримінальних покарань чотирма новими видами покарань: 1) громадськими роботами; 2) арештом; 3) обмеженням волі; 4) довічним позбавленням волі [3, с. 7], три перших з яких повинні були доповнити і перелік покарань, альтернативних позбавленню волі. Проте з часом порядок і умови виконання таких видів покарань, як обмеження волі і арешт, показали, що ці покарання по своїй суті стали певними різновидами позбавлення волі: арешт – привілейованим короткостроковим позбавленням волі; обмеження волі – полегшеним варіантом позбавлення волі на певний строк. Тому відмова у проєкті нового КК України від цих видів покарань і залишення тільки ув'язнення на певний строк як аналогу сучасного позбавлення волі, на нашу думку, є цілком правильною.

Між тим, у проєкті КК України серед кримінально-правових засобів поряд з ув'язненням на певний строк як видом покарання (ст. 3.1.2) з'явився і пробаційний арешт, який пропо-

нується розглядати як часткову ізоляцію особи від суспільства шляхом виконання нею обов'язку у вихідні, святкові дні та/або у нічний час у будні дні. Пробаційний арешт буде встановлюватися на строк від 1 до 12 місяців та поділятися на домашній пробаційний арешт (не залишати житло, яке є місцем проживання) та пенітенціарний пробаційний арешт (перебувати у пенітенціарній установі).

Зазначимо, що ізоляція – це найбільш суттєве обмеження прав та свобод людини і громадянина. Ізоляція – це обмеження у вільному виборі місця проживання, вільному пересуванні, вільному визначенні свого способу життя. Ізоляція є невід'ємним атрибутом виконання покарання у вигляді позбавлення волі і полягає у поміщенні засудженого у спеціальну установу з постійним наглядом, суворо нормованим розпорядком дня, у виконанні низки додаткових обов'язків, не притаманних законслухняним громадянам. За допомогою ізоляції гарантується безпека інших членів суспільства хоча б через невчинення відносно них засудженою особою нових злочинів на певний строк. Проте навіть і під час позбавлення волі ізоляція є частковою, оскільки засуджений не позбавляється права спілкування із зовнішнім світом (листування, газети, радіо, телебачення, Інтернет, побачення, короткочасні виходи, виїзди і відпустки за межі установ виконання покарань) [4].

Тому, на нашу думку, поміщення особи, яка вчинила злочин, у пенітенціарну установу навіть, як зазначається в проекті, із частковою ізоляцією, – це все одно позбавлення волі, або обмеження волі, або арешт у розумінні термінології чинного КК України, або ув'язнення за термінологією проекту КК України.

Пояснимо це на порядку і умовах виконання і відбування кримінальних покарань у вигляді обмеження волі й арешту. Так, за ст. 61 КК України покарання у вигляді обмеження волі полягає у триманні особи у кримінально-виконавчих установах відкритого типу без ізоляції від суспільства в умовах здійснення за нею нагляду з обов'язковим залученням засудженого до праці. Такими установами, згідно із Законом України від 11 липня 2001 р. № 2636-III «Про внесення змін до Виправно-трудоного кодексу України», стали виправні центри [5]. Проте жодного виправного центру для виконання покарання у вигляді обмеження волі в країні не було побудовано, виправними центрами одним розчерком пера Державного департаменту України з питань виконання покарань стали колонії-поселення. Ці колонії були побудовані ще за радянських часів за типовими проєктами для відбування покарання у вигляді позбавлення волі, і хоча б якого-небудь інженерно-технічного їх переобладнання у виправні центри як у нові установи виконання покарань ніхто не здійснив.

Зокрема, в Інструкції про організацію виконання покарання у вигляді обмеження волі в установах кримінально-виконавчої системи 2001 р. [6] було вказано, що у виправних центрах обладнуються чергова частина, гуртожитки, кухня-їдальня, лазня із пральною і дезкамерою, магазин, приміщення для проведення виховної роботи і перегляду телепередач, зберігання постільних речей, спецодягу та особистих речей засуджених, сушильня, майстерня з ремонту одягу та взуття, бібліотека, дисциплінарний ізолятор, кабінети для начальника виправного центру, його заступників, начальників відділень соціально-психологічної та оперативної служб, відділу нагляду та безпеки виправного центру, спортивний майданчик, а також, у разі

необхідності, виробничі об'єкти. В аналогічній Інструкції 2005 р. [7] було додано, що територія виправного центру – це встановлена за проєктом забудови земельна ділянка, на якій розміщені житлова та виробнича зони з розташованими на них об'єктами, що є на балансі установи, яка з метою недопущення проходу сторонніх осіб та забезпечення збереження матеріальних цінностей, що на ній знаходяться, обладнується огорожею суцільного заповнення та КПП. Те ж саме і у колоніях мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання.

Засуджені у виправних центрах поділяються на відділення соціально-психологічної служби; проживають у спеціально призначених гуртожитках, де забезпечуються індивідуальним спальним місцем, інвентарем і постільними речами; повинні сумлінно працювати у місці, визначеному адміністрацією виправного центру; за загальним правилом у вільний від роботи час перебувати у гуртожитках, а поза межами гуртожитку – з дозволу адміністрації виправного центру за вмотивованою постановою (ч. 4 ст. 59 КВК України). Адміністрація виправного центру має право проводити огляд і обшук засуджених; застосовувати і використовувати фізичну силу, спеціальні засоби і зброю; здійснювати оперативно-розшукову діяльність; застосовувати заходи заохочення і стягнення; використовувати технічні засоби для здійснення нагляду за поведінкою засуджених тощо. Те ж саме і у колоніях мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання.

Тобто виправні центри територіально й організаційно не відрізняються від колоній мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами тримання, порядок і умови виконання в них покарання у вигляді обмеження волі аналогічні порядку й умовам виконання покарання у вигляді позбавлення волі у цих колоніях [8, с. 105–136]. І ізоляцію, і нагляд у них ніхто не відмінював. На це було звернуто увагу ще у 2007 р. під час перевірки виправних центрів Генеральною прокуратурою України [9, с. 4–7], але нічого не змінилось і до сьогодні. У 2008 р. І.Г. Богатириєв запропонував розробити модель виправного центру, яка була б відмінною від існуючих виправних колоній [10, с. 89], але пройшло більше 10 років, проте ні він, ні хто-небудь інший таку модель досі так і не розробив.

Законом України від 11 липня 2001 р. № 2636-III було визначено також, що установами для виконання покарання у вигляді арешту є арештні доми, та встановлено правовий статус засуджених до арешту. За початковою редакцією глави 17 ВТК України засудженим до арешту заборонялося придбання продуктів харчування і предметів першої потреби; побачення з родичами, за винятком захисників; одержання грошових переказів, а також посилок (передач) і бандеролей, за винятком посилок (передач), що містили предмети одягу за сезоном; не дозволялися телефонні розмови, окрім близьких родичів за виняткових обставин; їм надавалася прогулянка тривалістю до однієї години, а неповнолітнім – до двох годин. Вони трималися в умовах ізоляції у приміщеннях камерного типу, не залучалися до праці, окрім робіт із господарського обслуговування арештних домів без оплати їхньої праці. Тобто порядок відбування арешту був більш суворий, ніж відбування покарання у вигляді позбавлення волі у колоніях максимального рівня безпеки.

Такий порядок виконання арешту був перенесений і у КВК України з дозволом витрачання на місяць для придбання продуктів харчування і предметів першої потреби в сумі до сорока відсотків мінімального розміру заробітної плати. Проте

у подальшому перелік прав засуджених до арешту був значно розширений: Законом України від 8 квітня 2014 р. № 1186-VII [11] засудженим до арешту було дозволено отримувати посылки (передачі) і бандеролі без обмеження їх кількості, отримувати грошові перекази; одержувати і відправляти листи та телеграми без обмеження їх кількості; Законом України від 7 вересня 2016 р. № 1492-VIII [12] було дозволено витратити гроші із своїх особових рахунків без обмеження їх обсягу для придбання продуктів харчування, одягу, взуття, літератури, письмового приладдя та предметів першої потреби; одержувати один раз на місяць короткострокове побачення, а неповнолітнім засудженим – короткострокові побачення без обмеження їх кількості. Тобто арешт став по суті не окремим видом кримінального покарання, а привілейованим короткочасним позбавленням волі [13, с. 231, 232].

Враховуючи те, що на момент введення арешту як виду кримінального покарання арештних домів в Україні теж не було, відповідно до Інструкції про організацію виконання покарання у вигляді арешту в установах кримінально-виконавчої системи [14], особи, засуджені до арешту, тимчасово, до створення арештних домів, почали відбувати покарання у слідчих ізоляторах за місцем проживання. Надалі були створені на папері арештні доми при слідчих ізоляторах [15], потім додатково ще й арештні доми при виправних колоніях [16], але по суті – це окремі камери на території цих установ, і порядок та умови відбування в них арешту досить схожі на відбування покарання у вигляді позбавлення волі у тюрмі.

Незрозуміло, про які пенітенціарні установи ведеться мова для виконання пенітенціарного пробаційного арешту. Щодо виконання ув'язнення на певний строк заявлено, що воно полягає у строковому триманні засудженого в установі виконання покарання (ст. 3.1.5). Значить, якщо для пенітенціарного пробаційного арешту застосовується термін «пенітенціарні установи», то це щось інше, ніж установи виконання покарання для ув'язнення. Приклад створення виправних центрів і арештних домів показує, що те ж саме з досить великою часткою ймовірності сплітає і пенітенціарні установи для виконання пенітенціарного пробаційного арешту, якщо вони будуть створюватися як нові установи, досі невідомі системі установ виконання покарань. На нашу думку, нічого іншого, крім існуючої зараз системи органів і установ виконання кримінальних покарань, у найближчому і віддаленому майбутньому держава запровадити не зможе, оскільки вона ледве-ледве фінансує у мінімальному обсязі існуючу Державну кримінально-виконавчу службу України. Хіба що знову створять якісь «нові» установи тільки на папері.

Зауважимо, що і виправних центрів найближчим часом не стане. Міністерство юстиції України розробило й обіцяє терміново направити до Верховної Ради України законопроект «Про внесення змін до Кримінального кодексу України, Кримінального процесуального кодексу України щодо розвитку системи пробації, збільшення альтернатив позбавленню волі та створення умов для зниження рецидивної злочинності» [17], яким передбачається запровадити новий вид кримінального покарання – пробаційний нагляд замість існуючого обмеження волі. У Міністерстві все ж таки зрозуміли, що обмеження волі за порядком і умовами виконання нічим не відрізняється від позбавлення волі, а утримувати виправні центри вкрай неефективно (станом на 6 липня 2020 р. у 12 виправних центрах від-

бували покарання тільки 1382 засуджених [18]). А це означає повну ліквідацію виправних центрів і повний розпродаж їхнього майна. Зазначимо, що розпродаж вже почався – спільно з Фондом державного майна України на продаж виставлено майно державної установи «Ірпінський виправний центр (№ 132)» (смт Коцюбинське Київської обл.) за ціною 220,2 млн грн. [19].

За вищезазначених підстав цим же законопроектом Міністерство юстиції України пропонує також скасувати й арешт як вид кримінального покарання, окрім арешту для військовослужбовців.

Таким чином, виправні центри й арештні доми застосувати для виконання пенітенціарного пробаційного арешту у майбутньому буде неможливо через їх відсутність. Якщо ж пенітенціарний пробаційний арешт буде виконуватися в існуючих виправних колоніях чи в якихось приміщеннях при виправних колоніях, то це все одно буде закамфльоване короткострокове позбавлення волі, якщо ж існуючі виправні колонії все ж таки перебудують у тюрми, як це зробили окремі країни пострадянського простору, – це буде короткострокове тюремне ув'язнення. На реальне ж будівництво якихось нових установ у нас просто немає коштів.

Зазначимо, що і використання у проєкті КК України терміна «пенітенціарний» не є вдалим. На наше глибоке переконання, в Україні не було, немає і найближчим часом не буде пенітенціарної системи. Пенітенціарні системи існують у розвинутих країнах світу, де засудженим гарантуються основні права і свободи людини і громадянина, де відсутнє перевиховання засуджених, яке тривалий час безуспішно застосовувалося у нас, особливо у поєднанні з примусовою суспільно-корисною працею, де створені неналежні умови тримання, побуту, харчування, медичного обслуговування тощо. У нас же не гарантуються права і свободи навіть законослухняних членів громадянського суспільства, тому говорити про пенітенціарну систему і пенітенціарні установи в Україні ще зарано.

Поява ж цього терміна у науковому обігу і законодавстві у 90-х роках ХХ століття – це намагання видати бажане за дійсне та своєрідне «окозамилування» нашим європейським партнерам і донорам, які допомагають нам втілити міжнародні і європейські стандарти поведінки із засудженими у діяльність вітчизняної системи виконання покарань. Між тим, у 2005–2006 рр., поряд із заміною у законодавстві терміна «кримінально-виконавча-система» на «Державна кримінально-виконавча служба», термін «пенітенціарна система» із законодавства все ж таки був видалений [20, 21], хоча нині, на жаль, він знову з'являється у нормативно-правових актах без належного обґрунтування.

Нагадаємо, що і сама ідея поєднання, так би мовити, «свободи» і «несвободи», яка вкладається у пенітенціарний пробаційний арешт, не є новою. Ще у 2015 р. К.А. Новікова запропонувала застосовувати до виконання покарання у вигляді обмеження волі два режими: перший мав полягати у триманні особи в окремі дні у кримінально-виконавчих установах з мінімальним рівнем правообмежень її особистої свободи; другий – мати місце в інші дні і полягати у залишенні особи у суспільстві з максимальним рівнем правообмежень [22, с. 8], але її ідея не знайшла підтримки у законодавця.

Висновки. Покарання, пов'язане з ізоляцією засудженого від суспільства, як найбільш суворе покарання повинно бути у КК України одне, незалежно від того, як воно буде назива-

тися: позбавлення волі чи позбавлення свободи, обмеження волі чи обмеження свободи [23, с. 15–20], просто ув'язнення чи тюрмне ув'язнення [24, с. 34, 35]. Інші види покарання повинні бути йому альтернативними. Тим більше ізоляція засудженого не повинна бути за межами кримінального покарання, як це пропонується у разі пенітенціарного пробаційного арешту. Враховуючи не зовсім вдалий досвід застосування покарань у вигляді обмеження волі й арешту, вважаємо, що запровадження пенітенціарного пробаційного арешту навіть як засобу пробації на сучасному етапі розвитку нашої держави і суспільства є недоцільним.

Література:

1. Питання Комісії з питань правової реформи: Указ Президента України від 07.08.2019 р. № 584/2019. *Офіційний вісник України*. 2019. № 64. Ст. 696.
2. Кримінальний кодекс України (проект): контрольний текст (станом на 17.01.2021 року). URL: <https://newcriminalcode.org.ua/upload/media/2021/01/18/kontrolnyj-proekt-kk-17-01-2021.pdf> (дата звернення: 01.03.2021).
3. Сташис В.В. Загальна характеристика нового Кримінального кодексу України. *Новий Кримінальний кодекс України: питання застосування і вивчення*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. [Харків] 25-26 жовт. 2001 р. Київ-Харків: Юрінком Інтер, 2002. С. 5-10.
4. Лисодед О. В. Правові засади відносин засуджених до позбавлення волі із зовнішнім світом. *Проблеми законності*. Харків, 2012. Вип. 119. С. 192–202.
5. Про внесення змін до Виправно-трудового кодексу України: Закон України від 11.07.2001 р. № 2636-III. *Офіційний вісник України*. 2001. № 33. Ст. 1523.
6. Інструкція про організацію виконання покарання у виді обмеження волі в установах кримінально-виконавчої системи: затв. наказом Державного департаменту України з питань виконання покарань від 04.04.2001 р. № 165. *Офіційний вісник України*. 2001. № 39. Ст. 1781.
7. Інструкція з організації порядку і умов виконання покарання у виді обмеження волі: затв. наказом Державного департаменту України з питань виконання покарань від 16.02.2005 р. № 27. *Офіційний вісник України*. 2005. № 10. Ст. 511.
8. Остапко К.С. Правова регламентація виконання покарання у виді позбавлення волі у колоніях мінімального рівня безпеки: дис. ... канд. юрид. наук. Харків, 2018. 195 с.
9. Шинальський О. Додержання вимог під час виконання кримінального покарання у вигляді обмеження волі та тримання осіб в приймальниках-розподільниках для осіб, які запідозрені у зайнятті бродяжництвом. *Вісник прокуратури*. 2007. № 6. С. 3–13.
10. Богатирьов І. Покарання у виді обмеження волі: кримінально-виконавча характеристика. *Вісник прокуратури*. 2008. № 9. С. 83–89.
11. Про внесення змін до Кримінально-виконавчого кодексу України щодо адаптації правового статусу засудженого до європейських стандартів: Закон України від 8 квітня 2014 р. № 1186-VII. *Офіційний вісник України*. 2014. № 37. Ст. 980.
12. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення виконання кримінальних покарань та реалізації прав засуджених: Закон України від 7 вересня 2016 р. № 1492-VIII. *Офіційний вісник України*. 2016. № 80. Ст. 2666.
13. Лисодед О. В. Новий закон уніс нові корективи у правовий статус засуджених (коментар до Закону України від 7 вересня 2016 р. № 1492-VIII). *Право і суспільство*. 2017. № 1. Ч. 1. С. 229-235.
14. Інструкція про організацію виконання покарання у виді арешту в установах кримінально-виконавчої системи: затв. наказом Державного департаменту України з питань виконання покарань від 31.08.2001 р. № 158. *Офіційний вісник України*. 2001. № 39. Ст. 1780.
15. Перелік установ кримінально-виконавчої системи, які виконують покарання у виді арешту, обмеження волі, позбавлення волі на певний строк, довічного позбавлення волі. Київ, 2003. 27 с.
16. Про затвердження переліку найменувань органів, установ виконання покарань, слідчих ізоляторів і навчальних закладів, що належать до сфери управління Державної кримінально-виконавчої служби України: наказ Міністерства юстиції України від 15.02.2017 р. № 406/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0406323-17#n10> (дата звернення: 01.03.2021).
17. Денис Малоська бажає, щоб всі засуджені мали план відбування покарання, та розширює застосування застави та пробації. URL: <https://sud.ua/ru/news/publication/188207-denis-malyuska-bazhaye-schob-vsi-zasudzheni-mali-plan-vidbuvannya-pokarannya-ta-rozshiryuye-zastosuvannya-zastavi-ta-probatsiyi> (дата звернення: 01.03.2021).
18. Малоська пропонує «підкорегувати» Кримінальний кодекс і закрити 12 виправних центрів. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3076928-maluska-proponue-pidkoreguvati-kriminalnij-kodeks-i-zakriti-12-vipravnih-centriv.html> (дата звернення: 01.03.2021).
19. Мін'юст уперше виставив на продаж колишню в'язницю. Яка ціна. URL: <https://susplne.media/105712-minust-uperse-vistaviv-na-prodaz-kolisnu-vaznicu-aka-cina/> (дата звернення: 01.03.2021).
20. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України: Закон України від 20.01.2005 р. № 2377-IV. *Офіційний вісник України*. 2005. № 4. Ст. 197.
21. Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких актів Кабінету Міністрів України з питань діяльності органів і установ виконання покарань: постановою Кабінету Міністрів України від 01.08.2006 р. № 1074. *Офіційний вісник України*. 2006. № 31. Ст. 2233.
22. Новікова К.А. Обмеження волі як вид покарання: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Харків, 2015. 20 с.
23. Новікова К.А. Обмеження свободи як вид покарання: монографія. Харків: Право, 2019. 288 с.
24. Степанюк А.Х. Колонія чи в'язниця? Погляд на установи виконання покарань з позицій історичного ревізійонізму. *Вісник Пенітенціарної асоціації України*. 2020. № 1(11). С. 20–37.

Lysodied O. Restriction of liberty, arrest and penitentiary probation arrest

Summary. Using the example of such types of criminal punishments as restriction of freedom and arrest, the article examines the feasibility of introducing a new criminal law measure into the draft of the new Criminal Code of Ukraine – penitentiary probation arrest, which is defined as the partial isolation of a person from society by being in a penitentiary institution on holidays days and/or at night on weekdays.

It is noted that the restriction of liberty and arrest, at one time were declared as new types of criminal punishments under the current Criminal Code of Ukraine, in fact, must be performed and the serving has turned into a variety of imprisonment for a certain period: restriction of liberty – into a facilitated imprisonment for a certain period; arrest – into privileged short-term imprisonment. Attention is focused on the fact that correctional centers as institutions for the execution of sentences do not differ geographically and organizationally from colonies with a minimum level of security with facilitated conditions of detention, and the procedure and conditions for the execution and serving of a criminal sentence in the form of restriction of freedom in correctional centers does not differ from the procedure and conditions execution of punishment in the form of imprisonment for a specified period in colonies with a minimum level of security with facilitated conditions

of detention; the procedure and conditions for the execution and serving of a criminal sentence in the form of arrest are quite similar to the procedure and conditions for the execution and serving of a sentence in the form of imprisonment for a certain period in prison. It is indicated that these types of criminal punishments will be abolished in the near future in connection with the initiative of the Ministry of Justice of Ukraine to introduce a new type of criminal punishment – probation supervision and the liquidation of correctional centers as institutions for the execution of sentences. It is noted that arrest houses, as institutions for the execution of punishment in the form of arrest, have not been created. The use of the term “penitentiary” and “penitentiary institutions” for serving penitentiary probation arrest and the possibility of their creation in the near future are criticized.

It is concluded that the punishment associated with the isolation of a convicted person from society, as the most severe punishment, should be one thing in the Criminal Code of Ukraine, regardless of what it will be called: deprivation of freedom or deprivation of liberty, restriction of freedom or restriction of liberty, simply imprisonment or imprisonment. Other types of punishment should be alternative to him. Isolation of a convicted person should not be outside the scope of criminal punishment, as is suggested in prison probation. It is stated that the introduction of penitentiary probation arrest even as a means of probation at the present stage of development of our state and society is inexpedient.

Key words: criminal penalties, isolation, restriction of freedom, arrest, correctional centers, detention houses, probation, penitentiary probation arrest.